

De Auteurswet in een notendop

1. Een tekst, foto, film of ander werk is beschermd als de maker er creativiteit voor nodig heeft gehad.
2. Een uitvoering van muziek of toneel is beschermd zelfs als het werk dat wordt uitgevoerd niet meer onder auteursrecht valt.
3. Registratie of aanvragen van auteursrecht of zelfs maar een copyright notice is niet verplicht.
4. Voor gebruik van beschermd werk heb je toestemming van de maker nodig, tenzij je onder een wettelijke uitzondering valt.
5. De belangrijkste uitzondering is het citaatrecht: je mag een kort stukje overnemen om een bespreking, kritiek of aankondiging van een werk te doen. Bronvermelding is verplicht.
6. Kunstwerken zijn ook beschermd. Maar als ze in de openbare ruimte staan, mag je er foto's van maken en die publiceren.
7. Bij portretfoto's moet je rekening houden met het portretrecht. Als publicatie van de foto de privacy van de geportretteerde kan schenden, of als de foto een commercieel doel heeft, kun je het beste toestemming vragen.
8. Ook als je site gratis is, kun je inbreuk op auteursrechten plegen. Wel zullen de schadevergoedingen soms lager uitvallen, maar reken daar niet op.

Eerlijk zullen we ⁷ alles delen

Neem breedband internet en download de laatste muziek en films, zo adverteren veel internetproviders. Dat hoeft niet per se bij webwinkels: dankzij *filesharing* software zoals Kazaa of Limewire is het binnenhalen van allerlei werk heel eenvoudig geworden. Meedoen en je eigen collectie delen is ook een kwestie van een paar muisklikken. Veel mensen delen alleen geen vakantiefilms of eigen composities maar populaire muziek of de laatste Hollywoodfilms, en daar zijn de uitgevers en filmstudio's bepaald niet blij mee. Wie kunnen zij aansprakelijk stellen voor de inbreuken op hun rechten?

Legaal downloaden

Er zijn nog steeds veel misverstanden over wat er nu wel en niet mag met *filesharing* software zoals KaZaA. De software zelf is volledig legaal en mag dus gewoon gebruikt worden. Ook het verspreiden van bestanden via dergelijke software is niet automatisch verboden. Iedereen mag zijn eigen vakantiefilmpjes, foto's en andere werken zonder problemen verspreiden op dergelijke netwerken. Pas

op het moment dat de auteursrechten op die bestanden bij iemand anders liggen, wordt het problematisch.

Het verspreiden van beschermd materiaal mag alleen met toestemming van de rechthebbende. Het maakt hierbij niet uit of het verspreiden gratis of voor geld gebeurt. Ook doet het er niet toe dat de ontvanger al een legaal gekochte CD of DVD met hetzelfde werk heeft, of dat hij belooft het na 24 uur te zullen kopen of het bestand weg te gooien (of welke andere smoes dan ook). Er is geen enkele uitzondering op grond waarvan men bestanden via filesharing mag verspreiden zonder toestemming van de auteursrechthebbende.

Aan de andere kant (bij de downloader) is er wel een uitzondering in de wet. Iedereen mag een zogeheten

Mag ik uit illegale bron downloaden?

Voor gewone internetters is het lastig om te weten of een bron legaal of illegaal aanbiedt, aldus minister Hirsch Ballin in 2007. Daarom eist de Auteurswet niet dat een thuishkopie alleen van een legaal gekocht origineel gemaakt mag worden. De enige eis is dat de kopie niet verder verspreid wordt. Bij een thuishkopie op een beschrijfbaar CD of DVD wordt de rechthebbende gecompenseerd door een heffing die de fabrikant of importeur van het lege schijfje moet afdragen. Een thuishkopie geldt trouwens niet voor software.

'thuishkopie' maken, mits die maar niet verder verspreid wordt. En dat mag ook zonder dat je het origineel gekocht hebt. Met andere woorden, het downloaden van een werk via een filesharing netwerk is te zien als een thuishkopie, mits de persoon die het werk downloadt dit maar aan niemand anders geeft. Sommige filesharing software is trouwens zo ingesteld dat alles wat je downloadt, automatisch ook weer wordt verspreid. In die situatie ben je dus niet legaal aan het downloaden.

Het begin van filesharing: Napster

Bestanden uitwisselen kwam voor het eerst grootschalig van de grond in 1999, dankzij het Amerikaanse bedrijf Napster. Het inmiddels ter ziele gegane Napster-systeem was eigenlijk heel simpel. Het bedrijf beheerde een centrale server waarop alle gebruikers zich met de Napster-software aanmeldden. Bij het inloggen stuurde de software een lijst mee met de bestanden die op die computer beschikbaar zijn. Al deze lijsten werden door de server samengevoegd tot één grote lijst waarin iedereen kon zoeken. De gebruiker kon dan uit de resultaten er eentje kiezen om te downloaden. Vervolgens legde de Napster-software direct verbinding met de computer waar het antwoord oorspronkelijk vandaan kwam, zodat het bestand kon worden uitgewisseld.

De Napster-server verspreidde dus zelf geen bestanden, maar bracht slechts mensen met elkaar in contact die op zoek zijn naar een bepaald muziekwerk. Vervolgens wisselden zij zelf, geheel buiten Napster om, dat muziekwerk uit. Toch werd dit – in de Verenigde Staten – als inbreuk op het auteursrecht gezien. Napster spande samen met de gebruikers om zo in groepsverband inbreuk te plegen, aldus de Amerikaanse rechter. Hun netwerk was speciaal ontworpen voor het uitwisselen van MP3'tjes en men had

Napster spande samen met haar gebruikers om auteursrechten te schenden, en werd daarom gesloten. De filters die men nog invoerde, mochten niet baten.

moeten weten dat er dus op grote schaal illegaal gekopieerd zou gaan worden.

In reactie hierop voerde Napster een aantal maatregelen in om de uitwisseling van inbreukmakend materiaal te beperken. De voornaamste maatregel was het filteren van

de lijsten die gebruikers aanleverden door de inhoud te vergelijken met door de platenmaatschappijen aangeleverde lijsten met beschermde werken. Werken die op de lijst met beschermde werken stonden, verschenen dan niet in de centrale lijst en konden niet met een zoekopdracht worden gevonden. Binnen de kortste keren hadden de gebruikers dit trucje door en hernoemden ze bestanden door bijvoorbeeld de letter 'o' te vervangen door het cijfer '0' of door artiest en titel te verwisselen. De

inbreukmakende handelingen gingen dus vrolijk verder. Voor de platenmaatschappijen was dit het bewijs dat Napster niet serieus haar best deed om inbreuk te voorkomen. Uiteindelijk vroeg Napster in juni 2002 het faillissement aan. De naam wordt nu gebruikt voor een betaalde muziekdienst.

Samenwerkende gebruikers: KaZaA

Het KaZaA-systeem werkt op een andere manier, die tegenwoordig bij vrijwel elk filesharing netwerk (bijvoorbeeld de Gnutella en eDonkey-netwerken) gebruikt wordt. KaZaA gebruikt geen centrale server. Het bedrijf biedt alleen de software aan die mensen op hun eigen computer moeten installeren. Bij het aanmelden op het netwerk zoekt het programma verbinding met een of

En Usenet-nieuwsgroepen dan?

Usenet-nieuwsgroepen worden al meer dan 15 jaar gebruikt voor discussie, maar ook voor de verspreiding van muziek, films en software. Meestal zonder toestemming. Downloaden van Usenet is gewoon legaal als thuiskopie. De gedownloade materialen mogen niet verder worden verspreid. Wie uploadt naar Usenet, kan auteursrechten schenden. Zogeheten Newzbin (NZB) bestanden vergemakkelijken het downloaden. Aanbieden van dergelijke bestanden is juridisch problematisch.

Back

Image

Enhancement

De Auteurswet

1. Een tekst, een tekening of andere afbeelding, een muziekstuk of een andere vorm van kunst of wetenschap of letterkunde, die in een boek, een tijdschrift of een andere vorm van drukwerk is uitgegeven, is beschermd door de auteurswet.
2. De auteurswet beschermt de rechten van de maker van een oorspronkelijk werk van kunst of wetenschap of letterkunde, van de maker van een oorspronkelijk muziekstuk, van de maker van een oorspronkelijk beeldwerk, van de maker van een oorspronkelijk ontwerp van een kunstwerk of van de maker van een oorspronkelijk ontwerp van een model of een vorm van een kunstwerk of van de maker van een oorspronkelijk ontwerp van een model of een vorm van een kunstwerk.
3. De auteurswet beschermt de rechten van de maker van een oorspronkelijk werk van kunst of wetenschap of letterkunde, van de maker van een oorspronkelijk muziekstuk, van de maker van een oorspronkelijk beeldwerk, van de maker van een oorspronkelijk ontwerp van een kunstwerk of van de maker van een oorspronkelijk ontwerp van een model of een vorm van een kunstwerk.
4. De auteurswet beschermt de rechten van de maker van een oorspronkelijk werk van kunst of wetenschap of letterkunde, van de maker van een oorspronkelijk muziekstuk, van de maker van een oorspronkelijk beeldwerk, van de maker van een oorspronkelijk ontwerp van een kunstwerk of van de maker van een oorspronkelijk ontwerp van een model of een vorm van een kunstwerk.

8

Save

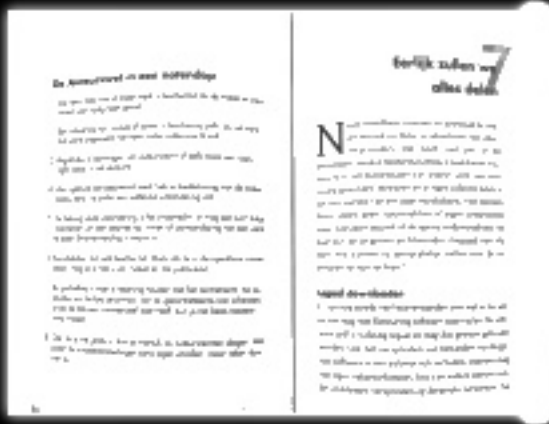
Save to Camera Roll

Save to Existing Document

Save to New Document

Send by Email

Cancel

10-07-10 11:47

Rename Document

Send as PDF

Cancel